

Verksamhetsrapport helår 2017

Socialnämnden

Innehållsförteckning

1 Målanalys	3
1.1 Medborgare och kunder.....	3
1.2 Medarbetare.....	7
1.3 Hållbar tillväxt.....	10
1.4 Ekonomi.....	13
2 Uppföljning av politiska uppdrag	14
2.1 Socialnämnden får i uppdrag att utveckla arbetet mot alkohol, droger och doping.....	14
2.2 Socialnämnden får i uppdrag att utveckla stödboende för kvinnor	14
2.3 Socialnämnden får i uppdrag att arbeta för att minska ”hederskulturens” negativa inflytande på individ och samhälle ...	14
2.4 Socialnämnden får i uppdrag att utveckla samarbetet med Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden med avseende utveckling av arbetssätt för ökad sysselsättning och minskat försörjningsstöd.....	15
3 Utvecklingsområde.....	15
4 För verksamheten viktiga nyckeltal	16
5 Resultat och investeringar.....	17
6 Framtida intäkts- och kostnadsutveckling	19
7 Sammanfattning av de viktigaste händelserna	19
8 Bilaga 1 Personalstatistik	20
8.1 Personalstruktur.....	20
8.2 Genomsnittlig ålder.....	20
8.3 Sysselsättningsgrad	21
8.4 Arbetad tid och frånvaro.....	22
8.5 Övertid	24
8.6 Rekrytering och personalförsörjning.....	25

1 Målanalys

1.1 Medborgare och kunder

De som kommer i kontakt med Socialtjänst Gävle ska känna stort förtroende för verksamheten och uppleva att de får ett tydligt och professionellt bemötande.

Nämndens verksamheter

Aktuella förändringar i förvaltningens organisation fr.o.m. år 2016 har förbättrat förutsättningarna inom området. Det har bl.a. skapats en förvaltningsövergripande mottagningsenhet, för alla målgrupper och åldrar, som startade sin verksamhet i maj 2016. Generellt arbetar också förvaltningen, i den nya organisationen, med ett mer tydligt familjeperspektiv.

Beslutade förändringar implementerades successivt under första halvåret 2016 och vidareutvecklades under resterande del av fjolåret. Utvecklingsarbetet har fortsatt under perioden och fått genomslag med helårseffekt fr.o.m. år 2017.

Försvarande, och osäkra, faktorer för måluppfyllelse finns dock i nuläget och för framtiden. Såväl antalet aktualiseringar (anmälningar och ansökningar) som antalet utredningar ökar och detta innebär ett ökat tryck på enheter och verksamheter. Samtidigt är personalomsättningen hög och arbetsbelastningen stor, på framför allt utredningsenheterna. Osäkerhet finns även kring förvaltningen och dess verksamheters utveckling utifrån nuvarande ekonomiska obalans och fastställda ekonomiska ramar för kommande planeringsperiod 2018-2021.

Analys av indikatorerna

Brukarundersökning (kundenkät) har genomförts under hösten 2017. I stort sett alla förvaltningens verksamheter har omfattats av undersökningen. En ny undersökningsmodell användes jämfört med tidigare års undersökningar. Förvaltningen använder, fr.o.m. år 2017, sig av SKL:s enkät, framtagen för den nationella brukarundersökningen och riktad till myndighetsutövande verksamhet. Förvaltningen har gjort en justerad version av enkäten för övriga verksamheter. Enkäten består av 8 korta frågor fördelade på 5 teman (information, delaktighet, bemötande, förändring och tillgänglighet). Målvärdena är desamma som i föregående års brukarundersökning. Genomförd undersökning under år 2017 gav gott resultat mot målvärdet för aktuella indikatorer avseende bemötande och delaktighet.

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Kvalitetsindex, bemötande. 1.	8,8		8,5	8,7
Kvalitetsindex, delaktighet. 2.	8,5		8,5	8,3

1-2. Aktuella kvalitetsindex, skala 1-10.

Socialtjänst Gävles insatser är anpassade utifrån medborgarnas behov.

Nämndens verksamheter

Den nya organisationen för Socialtjänst Gävle, fr.o.m. år 2016, skapar goda förutsättningar för att kunna möta och hantera medborgarnas individuella behov på bästa sätt. En viktig grundsten i den nya organisationen är ett helhetsperspektiv åldersmässigt (0-100 år) och att se hela familjens behov vid utredning och insats. Detta är en viktig framgångsfaktor vid den fortsatta utvecklingen av de nya avdelningarna med dess enheter och verksamheter.

Förvaltningen har utvecklat fler insatser på hemmaplan, med utgångspunkt från den nya organisationen. Önskemålen/behoven att förstärka resurserna på hemmaplan är större än vad organisationen mår med i nuläget. Stödboende för kvinnor (benämnt Nova) startade sin verksamhet under våren, med invigning 21 april. Ett omfattande omställningsarbete kring missbruksvården har genomförts, med utgångspunkt från den nya organisationen.

Omfördelning av personal och nyanställningar har gett både numerär och kompetensmässig förbättring. Serviceinsatser utan bistånd, samt förebyggande insatser, är efterfrågade, men riskerar att minska vid ökade krav på kostnadsminskningar och anpassning till budgetram.

Analys av indikatorerna

Brukarundersökning (kundenkät) har genomförts under hösten 2017 (se beskrivning av undersökningen under föregående nämndsmål). Resultatet av mätningen av berörd indikator, avseende hållbara lösningar, ligger strax under målvärdet. Berörd enkätfråga handlar om hur svaranden upplever att situationen förändrats sedan man fick kontakt med socialtjänsten i kommunen. Närmare analyser av resultatet visar att 85 % av svaren är positiva, innebärande att svarandens situation har förbättrats lite eller mycket. Målvärdet bedöms då vara uppnått.

Genomförd uppföljning av domstolsbeslut i biståndsärenden för året visar att i 20 av 233 ärenden (8,6 %) har den enskilde efter överklagande beviljats begärd insats. Målvärdet för året (högst 10 %) är därmed uppnått. Utfall saknas för 2016 då indikatorn är ny för året.

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Kvalitetsindex, hållbara lösningar. 1.	8,2		8,5	9,4
Andel överklagade ärenden där den enskilde beviljats begärd insats.	8,6 %		10 %	

1. Aktuell kvalitetsindex, skala 1-10.

Socialtjänst Gävle ska verka för att barn och ungdomar som förvaltningen kommer i kontakt med fullföljer sin skolgång.

Nämndens verksamheter

Alla berörda verksamheter i förvaltningen samarbetar med skolans verksamheter, utifrån uppdrag och förutsättningar, med syfte att verka för att barn fullföljer sin skolgång. Regelbunden samverkan finns med Utbildning Gävle, med träffar på såväl olika tjänstemannanivåer som på nämndsnivå.

Det utökade Skolfam-teamet är etablerat. Barn och ungdomars utbildning har stort fokus inom förvaltningen och dess verksamheter. Ett av de beviljade projekten inom ramen för "förebyggande sociala insatser" arbetade under året med skolfrånvarande elever, s.k.

"hemmasittare" och med arbete på gymnasienivå gentemot ungdomar som avbryter sina studier, s.k. "drop-outs".

Analys av indikatorerna

Förvaltningens aktiviteter inom målområdet bedöms klaras inom målvärdet, med utgångspunkt från den individuella uppföljning som förvaltningsledningen genomfört med alla enhetschefer under våren 2017.

Indikatorn för familjehemsplacerade barn i åk 9 har följts upp för läsåret HT 2016-VT 2017. Uppföljningen visade att 9 av 10 familjehemsplacerade barn/ungdomar som lämnade grundskolan efter vårterminen 2017 hade godkända betyg och behörighet till gymnasiet.

Indikatorn för ensamkommande barn är ny för året. Indikatorn har inte följts upp systematiskt för alla berörda verksamheter och kan inte mätas mot målvärdet för år 2017. I förvaltningens egna boenden, samt utslussverksamhet, för ensamkommande barn erbjuds kontinuerligt studiestöd för alla berörda barn/ungdomar. Osäkerhet finns dock inom detta område, avseende barn placerade i familjehemsvård och externa hem för vård eller boende. Förvaltningen kommer att skapa en samlad modell för uppföljning och dokumentation av studiestöd till ensamkommande barn, inför mätning av indikatorn år 2018.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde	Utfall 2016
Förvaltningens aktiviteter för att barn och ungdomar ska fullfölja sin skolgång. 1.	90 %	 90 %	95 %
Andel familjehemsplacerade elever i åk. 9 som uppnått målen i alla ämnen.	90 %	 90 %	100 %
Andel ensamkommande barn som fått erbjudande om adekvat studiestöd		 90 %	

1. Andel genomförda åtgärder enligt handlingsplan.

Socialtjänst Gävle ska verka för att Gävle uppfattas som tryggt och prioriterar preventiva insatser för medborgarnas hälsa och mot sociala problem.

Nämndens verksamheter

Individernas hälsa uppmärksammas i utredningar och i övrigt socialt arbete. Hälsa är även ett naturligt fokusområde i det förebyggande arbetet riktat mot barn och ungdomar. Förvaltningen verkar för en minskad omfattning av ungdomars bruk av tobak och alkohol. Förebyggande arbete sker bl.a. av kommunens och förvaltningens drogsamordnare, fältgruppen, samt i verksamheterna drogfri skola och BIG. Indikatorer hämtas från de mätningar som genomförs av CAN (Centralförbundet för Alkohol- och narkotikaupplysning), med mätning av målgruppen åk 2 i gymnasiet vart tredje år.

Öppenvårdsenheten för vuxna arbetar, med sina olika verksamheter och funktioner med tidiga

och preventiva insatser. Enheten har fr.o.m. maj 2017 sina resurser samlade i gemensamma förvaltningscentrala lokaler, vilket har förbättrat förutsättningarna för ett samlat arbete med enhetens alla tillgängliga resurser, samt ett förbättrat samarbete inom förvaltningen och med externa parter. Verksamheten Kompassen har ett aktivt motivationsarbete till barn under 18 år. Sedan febr. 2017 ingår Drogfri skola i Öppenvårdsenhet Vuxna, vilket gett möjlighet till att utveckla det drogförebyggande arbetet ytterligare i samverkan med Kompassens medarbetare. Detta har också medfört snabbare insatser. Drogfri skola har fortsatt sitt drogpreventiva arbete i, vid och på skolor och andra miljöer där ungdomar vistas.

Farhågor finns för att det preventiva förebyggande arbetet kan komma att minska i samband med anpassningsåtgärder för att åstadkomma budget i balans för kommande planeringsperiod.

Analys av indikatorerna

Förvaltningens aktiviteter inom målområdet bedöms klaras inom målvärdet, med utgångspunkt från den individuella uppföljning som förvaltningsledningen genomfört med alla enhetschefer två gånger under året, samt enhetschefernas inlämnade skriftliga verksamhetsrapporter för året.

Mätning av berörda indikatorer i CAN-undersökningarna gjordes år 2016 och är aktuella nästa gång år 2019.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde	Utfall 2016
Förvaltningens aktiviteter för att bidra till ökad trygghet och god hälsa för medborgarna. 1.	90 %	 90 %	95 %
Andel rökare i gymnasiet, åk 2, flickor. 2.			27 %
Andel rökare i gymnasiet, åk 2, pojkar. 3.			23 %
Andel högkonsumenter av alkohol i gymnasiet, åk 2, flickor. 4.			13 %
Andel högkonsumenter av alkohol i gymnasiet, åk 2, pojkar. 5.			18 %

1. Andel genomförda åtgärder enligt handlingsplan. 2-5. Mätvärden i CAN-undersökningarna. Mätning sker vart tredje år för resp. målgrupp i gymnasiet åk 2 resp. åk 9. Nästa mätning år 2019.

1.2 Medarbetare

Socialtjänst Gävle ska ha medarbetare med adekvat grundutbildning och erbjudas individuell kompetensutveckling och kompetensutveckling i arbetsgruppen/enheten.

Nämndens verksamheter

Ett framgångsrikt medarbetarskap bygger på att allas kunskap och kompetens tas tillvara. Förmågan att upprätthålla och utveckla förvaltningens och verksamheternas kompetens är en viktig framgångsfaktor för måluppfyllelse och för rättssäkerhet i myndighetsutövningen. Genom upprätthållande och utveckling av kompetensen på individ- och enhetsnivå skapas förutsättningar för framgångsrika medarbetare.

Majoriteten av de handläggare som rekryteras till förvaltningen är socionomer. För myndighetsutövningen inom verksamhetsområdet barn och unga är socionomexamen ett krav enligt berörd lagstiftning. Förvaltningen tillämpar kompetensbaserad rekrytering. En ny befattning i form av HR-konsult med inriktning rekrytering tillsattes i januari 2017, med finansiering genom projektmedel från Socialstyrelsen.

Förvaltningen har ett strukturerat arbete avseende kompetensutveckling, på alla nivåer i organisationen. Förvaltningens samlade kompetensutvecklingsplan planeras och följs upp kontinuerligt under året, integrerat med ordinarie planerings- och uppföljningsprocesser och med avstämning mot verksamheternas behov vid förvaltningsledningens uppföljning med varje enhetschef två gånger per år.

En översyn av aktuell utbildningsnivå inom förvaltningen, med dess enheter och verksamheter, har påbörjats under året genom insamling av uppgifter rörande förvaltningens anställdas grundutbildning. Arbetet dokumenteras samlat för förvaltningen och slutförs under år 2018.

Analys av indikatorerna

Målvärdet för HME har ej uppnåtts. Lägre värden för perspektivet styrning drar ner utfallet för indikatorn. Resultatet för Gävle kommun var 82.

Tillgängliga resurser i förvaltningens utbildningsbudget för år 2017 har förbrukats. Utbildningsplanen är levande under året. Vissa planerade utbildningsinsatser har ej genomförts eller skjutits upp till kommande år. Andra insatser har tillkommit, inom prioriterade insatsområden. Målvärdet för indikatorn rörande genomförda aktiviteter i förvaltningens kompetensutvecklingsplan bedöms som helhet vara uppnått, med utgångspunkt från genomförd uppföljning.

Även målvärdet för indikatorn rörande individuell måluppfyllelse inom kompetensutvecklingsområdet för berörda personalgrupper bedöms vara uppnått, med utgångspunkt från inhämtade uppgifter från berörda enheter.

Genomförandet av kompetensutvecklingsplanen som helhet innebär också att förutsättningar skapas för att personalen i berörda enheter ska få erforderliga kompetensutvecklingsinsatser i enlighet med förvaltningens kompetens- och befogenhetsstrappa.

Saknade utfall för år 2016 beror på att berörda indikatorer är nya för året.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde	Utfall 2016
Hållbart medarbetarengagemang (HME) 1.	81	85	77

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Påbörjade eller genomförda aktiviteter i förvaltningens kompetensutvecklingsplan.	90 %		90 %	
Andel av personalen i berörda enheter som erbjudits, påbörjat eller genomgått, för resp. individ, aktuell utbildning i förvaltningens kompetens- och befogenhetstrappa.	75 %		75 %	

1. Avser totalt index för HME. Hållbart medarbetarengagemang (HME) är en enkätmodell som tagits fram av Sveriges kommuner och Landsting (SKL). Syftet med HME-modellen är dels att kommuner och landsting ska kunna jämföra arbetsgivarpolitiska resultat med varandra för att skapa ett lärande och en utveckling, men också att möjliggöra analyser av kopplingen mellan medarbetarengagemang och verksamhetsresultat. Dessa bägge delar möjliggörs genom att enkätsvaren läggs in i Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada), som är en offentlig databas för nyckeltal i kommuner och landsting.

Socialtjänst Gävle ska ha ledare som lyfter, inspirerar och skapar individuella förutsättningar för medarbetarna.

Nämndens verksamheter

Förvaltningen har arbetat vidare med utvecklingsarbetet inom målområdet, med utgångspunkt från kommunövergripande mål och nämndsmål. Chefer och medarbetare är förvaltningens viktigaste resurs och den fortsatta utvecklingen av chefs-/ledarskap och medarbetarskap är viktiga framgångsfaktorer för att uppnå nämndsmålen i alla perspektiv. Förvaltningen har deltagit i ett forskningsprojekt med KTH (Kungliga Tekniska Högskolan), avseende tillämpad beteendeanalys i arbetsledning. Kvarvarande chefer har under våren 2017 slutfört sitt deltagande i projektet och därmed har samtliga chefer i förvaltningens fyra avdelningar genomgått en ettårig projekttid, innehållande aktiviteter i form av uppföljning och utveckling av sitt egna faktiska ledarskap. Arbete har även påbörjats, med två enheter, rörande utveckling av medarbetarskapet enligt samma modell.

Det nära ledarskapet har stärkts, i synnerhet i de myndighetsutövande enheterna, genom utveckling av funktionerna för 1:e socialsekreterare och ställföreträdande chef.

Analys av indikatorerna

Utfallet för indikatorn är märkbart förbättrat jämfört med föregående år och bättre än resultatet för Gävle kommun (81). En förklaring kan vara att år 2016 innebar en omställning till ny organisation, samtidigt med en kraftig volymökning inom verksamhetsområdet ensamkommande barn. Samtidigt har den nya organisationen, när den satt sig under år 2017, skapat förbättrade förutsättningar för chefs- och ledarskapet i förvaltningen.

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Ledarskapsindex i HME (hållbart medarbetarengagemang).	82		82	75

Personalredovisning

Personalstruktur

	2017-12-31					
	Årsarbetare		Antal anställda		Genomsnittlig sysselsättningsgrad	Genomsnittlig ålder
	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Visstid	Tillsvidare	Tillsvidare
Kvinnor	344,9	31,4	347	34	99,4	44,3
Män	86,4	7,0	87	8	99,3	45,8
Totalt	431,3	38,4	434	42	99,4	44,6

Analys

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 13,7 årsarbetare. Inför år 2017 utökades personalbudgeten till 440,85 årsarbetare. Samtliga tjänster var vid mätpunkten inte tillsatta.

Andelen kvinnor är 80 % och männen är 20 %.

Sysselsättningsgraden är hög bland förvaltningens medarbetare. 15 av förvaltningens medarbetare har en deltidsanställning.

Obligatorisk sjukredovisning

Obligatorisk sjukredovisning	2017-12-31 (%)	2016-12-31 (%)	2015-12-31 (%)
Total sjukfrånvaro*	5,3	4,8	5,1
- varav långtidssjukfrånvaro**	35,6	38,8	31,8
Sjukfrånvaro för kvinnor	5,4	5,3	5,5
Sjukfrånvaro för män	5,2	3,0	3,7
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 29 år eller yngre	4,1	4,0	2,9
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 30-49 år	5,6	5,3	5,7
Sjukfrånvaro i åldersgruppen, 50 år eller äldre	5,4	4,3	4,9

* Sjukfrånvarons andel av den ordinarie arbetstiden för samtliga anställda, såväl tillsvidare- som visstidsanställda.

** Den del av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

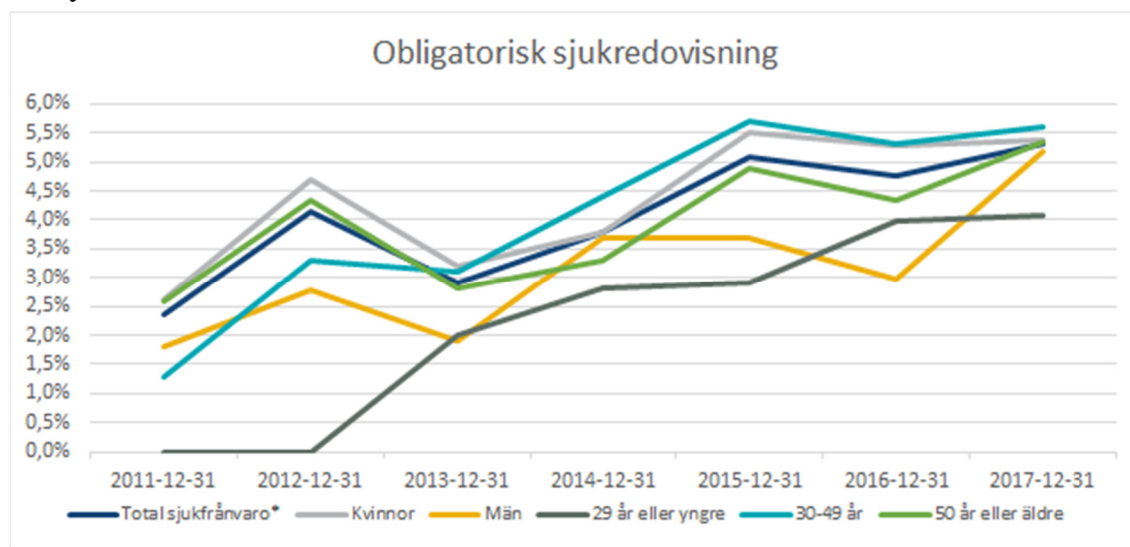
Den totala sjukfrånvaron har ökat med 0,5 procentenheter i jämförelse år 2016. Det är främst männens sjukfrånvaro som ökat. Männens ökade sjukfrånvaro förklaras av ett antal långtidssjuka, som slår igenom statistiken.

Av de 28 medarbetarna som haft en sjukfrånvaro 90 dagar eller längre under året, arbetar i dag sju deltid och fem är fortfarande heltidssjuka. Övriga har gått tillbaka till ordinarie arbete, förutom en som gått i pension. Av de som fortfarande har en långtidssjukfrånvaron uppges den i huvudsak inte vara arbetsrelaterad, men även arbetsrelaterad sjukfrånvaro förekommer.

Sjukfrånvaron under år 2017 motsvarar 19,5 sjukdagar/medarbetare, vilket är en ökning med knappt tre dagar.

Under 2017 var det 175 medarbetare som inte haft någon sjukfrånvaro.

Analys

1.3 Hållbar tillväxt

Socialtjänst Gävle ska verka för långsiktiga miljövänliga val i sina verksamheter.

Nämndens verksamheter

Socialtjänst Gävle ska bidra i arbetet för att nå det kommunövergripande målet att bli en av landets bästa miljökommuner genom förbättringsarbete inom berörda områden, med utgångspunkt från det miljöstrategiska programmet (MSP). Förvaltningen arbetar med, i verksamhetsplanen, angivna prioriterade områden.

Särskilt prioriterat är effektiva och miljövänliga resor. Under år 2016 påbörjat arbete med förankring och kommunikation av kommunens resepolicy i förvaltningen har fortsatt under året. Ett flertal enheter och verksamheter är också intresserade av att på ett bättre sätt utnyttja tillgänglig teknik för distansmöten och därmed undvika resor till fysiska möten. Konkret planering har genomförts för att skapa bättre förutsättningar för distansmöten genom införskaffande av erforderliga tekniska kommunikationslösningar och utrustning (bärbara datorer, webb-kameror m.m.). Webbkamera och högtalare finns nu i båda större receptionerna för utlåning vid resfria möten via Skype.

Analys av indikatorerna

Förvaltningens egna bilpool har utökats med en bil under året och en bil har bytts ut. Dessa bilar är utbytta till miljöklassade bilar utifrån Markbyggarnas sortiment och urval. Den bil som byttes ut var en elbil, men den har inte kunnat nyttjas p.g.a. att lämpligt laddningsställe inte varit tillgängligt vid bilens placering. Bilen har i slutet av året lämnats tillbaka till Markbyggarna och återfås när laddningsstolpe är tillgänglig.

Förvaltningen har inte lyckats minska körsträckan under perioden. Körsträckan har ökat med 12 % jämfört med 2016. Samtidigt som körsträckan inte minskats enligt uppsatt målvärde har nyttjandegraden av tillgängliga bilar i bilpoolen ökat. En del bilar har omplacerats med ökad nyttjandegrad och ökad personalbemanning har också bidragit till ökat nyttjande av bilpoolen. En ytterligare förklaring är att det har varit fler längre körningar för uppdrag i tjänsten jämfört med föregående år.

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Andel av nya leasingbilar som kan drivas med miljövänligt/förnybart drivmedel.	100 %		90 %	100 %
Minskning av körsträcka med förvaltningens leasingbilar.	-12 %		1 %	4 %

Socialtjänst Gävle skall i ökad utsträckning samverka mellan olika specialistfunktioner inom förvaltningen, och med samarbetspartners.

Nämndens verksamheter

Internt och externt samarbete, samt optimalt nyttjande av tillgängliga resurser är viktiga faktorer för både verksamhet och ekonomi. Det interna samarbetet fokuserar på att nyttja förvaltningens resurser så effektivt som möjligt för att säkerställa bästa möjliga insatser för våra klienter. Samarbetet med externa parter inom och utom kommunen syftar till att skapa och utveckla gränsöverskridande processer där man samordnar sitt arbete över organisatoriska gränser för att åstadkomma bästa möjliga resultat för gemensamma målgrupper och individer.

Upparbetade samarbetsformer med Arbetsförmedlingen (AF) och Arbetsmarknadsenheten (AME) har utvecklats vidare med stark fokus på åtgärder för att fler ska kunna komma ut i arbete eller annan sysselsättning och på detta sätt bli självförsörjande och inte vara beroende av försörjningsstöd (se även rubrik "Uppdrag").

Den förvaltningsinterna samverkan har strukturerats tydligare och ökat i omfattning. Bl.a. har fast tid införts (onsdag em) då enheter och verksamheter kan mötas för samverkan/samarbete i konkreta frågor och ärenden. Förvaltningens chefer upplever övervägande att detta har bidragit till ökad samverkan.

Analys av indikatorerna

Målvärdet för indikatorn bedöms vara uppnått, med utgångspunkt från enheternas verksamhetsrapporter för året samt förvaltningsledningens genomförda individuella chefsuppföljning under våren resp. hösten.

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Graden av samverkan inom förvaltningen och dess verksamheter. 1.	90 %		90 %	95 %

1. Andel genomförda åtgärder enligt handlingsplan.

Stöd och behandling skall i ökad utsträckning ske i individens närmiljö, med kvalitet som riktmärke och med nämndens egna resurser.

Nämndens verksamheter

Arbetet i enlighet med den nya organisation för Socialtjänst Gävle, som implementerades under år 2016, ska skapa förutsättningar för att lösa aktuella behov på bästa sätt genom internt samarbete i organisationen och med övriga förvaltningar samt samarbete med externa parter. Processarbete genomfördes under 2016 i ett antal utsedda grupper för att ytterligare stärka förutsättningarna för arbetet och samarbetet. Det praktiska arbetet har utvecklats vidare under året. Klara positiva tendenser och effekter kan ses. Inom öppenvården för barn och familj har man under året ökat antal familjer i verksamheten från ca 100 till ca 120. Även inom öppenvården för vuxna har man tagit emot fler personer i verksamheten, vilket återspeglas i kraftigt minskade köp av extern öppenvård.

Analys av indikatorerna

Uppföljningen för året visar att fler får stöd på hemmaplan genom Öppenvården, för både barn/ungdom/familj och för vuxna. Genomförd mätning av indikatorn visar att målvärdet är nästan uppnått. Utfall saknas för år 2016 då mål och indikator är nya för året.

Indikator	Utfall 2017	Målvärde	Utfall 2016
Ökning av andel klienter med insatser i egen regi i förhållande till externa insatser.	2,1 %	 2,5 %	

Socialtjänst Gävle ska, genom offensivt arbete tillsammans med andra, bidra till att minska konsumtionen av alkohol, narkotika och andra droger.

Nämndens verksamheter

Kommunens och förvaltningens drogförebyggande arbete har fortsatt i linje med fastställda riktlinjer och strategier på nationell, regional och lokal nivå rörande alkohol-, narkotika- och tobakspolitiken). Viktiga aktörer, i detta sammanhang, i kommun och förvaltning är kommunens och förvaltningens drogsamordnare, fältgruppen, BIG och verksamheten drogfri skola.

Förvaltningen har även arbetat vidare med utveckling av det egna förebyggande arbetet rörande vuxna missbrukare, i den förändrade organisationen för Socialtjänst Gävle som trätt i kraft fr.o.m. 2016.

Riktade insatser har genomförts i samarbete med polisen under våren 2017, för att motverka bruk av narkotika bland ungdomar. Insatserna har varit lyckade och planering finns för nya aktiviteter.

Analys av indikatorerna

Öppenvårdsenheten för vuxna har, genom samlokalisering av verksamheter och resurser fr.o.m. maj 2017, samt utvecklingsarbete utifrån uppdraget i den nya organisationen, skapat goda förutsättningar för behandlingsarbete, tidiga insatser och uppsökande arbete.

Resultat från den senaste serviceundersökningen visar försämrat resultat. Mätningen avser år 2016 och redovisades i april 2017. Redovisat mätresultat visar på ett NKI för verksamhetsområdet serveringstillstånd på 60. Värdet för föregående år var 66. Enligt aktuell

skala ligger värdet i intervallet lågt (50-61). Godkänt värde ligger i intervallet 62-69).

År 2016 var ett resurstungt år för Tillståndsenheten, med personalomsättning och personalvakanser. Förutsättningarna förbättrades fr.o.m. maj 2017. Personalbemanningen har utökats under året och den organisatoriska formen har förändrats, med tillsatt särskild enhetschef för verksamheten under Stöd- och förebyggandeavdelningen. De förbättrade förutsättningarna för verksamheten får helårseffekt fr.o.m. år 2018.

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Utveckling av uppsökande arbete bland vuxna missbrukare. 1.	90 %		90 %	80 %
Bemötande och kompetens i tillståndsverksamheten enligt serviceundersökning. (Nöjd-kund-index, NKI). 2.	60		75	66

1. Andel genomförda åtgärder enligt handlingsplan. 2. Värde i mätning år 2014: 65, år 2015: 76 och år 2016: 66.

1.4 Ekonomi

Socialtjänst Gävles verksamheter ska ha effektiva processer och vara kostnadseffektiva, samt ha ett högt kvalitetsmedvetande.

Nämndens verksamheter

Ett optimalt nyttjande av tillgängliga resurser är viktiga faktorer för både verksamhet och ekonomi. Det interna arbetet och samarbetet fokuserar på att nyttja förvaltningens resurser så effektivt som möjligt för att säkerställa bästa möjliga insatser för våra klienter. Samtidigt ska insatser ges med god kvalitet inom fastställda ekonomiska ramar. Viktiga ekonomiska perspektiv i sammanhanget är dels kostnadsutvecklingen över tiden, men även förmågan att skapa ett budgetutrymme på kort och lång sikt för att kunna möta oförutsedda behov och för att kunna göra långsiktiga satsningar/investeringar.

Utvecklingsarbetet i förvaltningens nya organisation har förbättrat förutsättningarna för att klara målen för verksamhet och ekonomi. Arbetet har genomförts under året i enlighet med fastställd verksamhetsplan, internbudget och handlingsplan för året. Vidtagna åtgärder har dock inte varit tillräckliga för att klara verksamheten inom tilldelade ekonomiska ramar, med utgångspunkt från aktuella behov av sociala insatser. Trycket på förvaltningens verksamheter är mycket stort. Antalet ärenden per behandlare i verksamheterna i egen regi tenderar vara så många att kvaliteten i insatserna blir lidande.

Analys av indikatorerna

Det ekonomiska resultatet för året speglas i större avvikelser mot målvärdena för aktuella indikatorer. Målvärdena för året har inte kunnat uppnås. Den ekonomiska obalansen har funnits från början av året.

Indikator	Utfall 2017		Målvärde	Utfall 2016
Ökning av förvaltningens nettokostnader.	10,5 %	■	2,5 %	9 %
Årets resultat uttryckt i % av kommunbidraget.	-11,9 %	■	0,5 %	-4,7 %

2 Uppföljning av politiska uppdrag

2.1 Socialnämnden får i uppdrag att utveckla arbetet mot alkohol, droger och doping

Kommunens och förvaltningens drogförebyggande arbete har fortsatt i linje med fastställda riktlinjer och strategier på nationell, regional och lokal nivå rörande alkohol-, narkotika- och tobakspolitiken. Viktiga aktörer, i detta sammanhang, i kommun och förvaltning är kommunens och förvaltningens drogsamordnare, fältgruppen, BIG, verksamheten drogfri skola, samt tillståndsgruppen som arbetar med serveringstillstånd och dess tillsyn. När det gäller drogsamordnarens arbete har aktiviteter, till största del, planerats under första halvåret och genomförts under hösten. Arbetet fortsätter under år 2018 och hela planeringsperioden, lokalt i kommunen och genom utveckling av länsövergripande samarbeten. Specifik diskussion pågår sedan tidigare med Utbildning Gävle om fortsatt utveckling av det förebyggande arbetet kring alkohol och droger, bl.a. kopplat till verksamheten Drogfri skola. Denna diskussion ska konkretiseras i plan och åtgärder. Ett arbete har påbörjats med översyn av riktlinjerna rörande tillstånd och tillsyn för alkoholserving.

2.2 Socialnämnden får i uppdrag att utveckla stödboende för kvinnor

Planering av stödboende för kvinnor har pågått sedan hösten 2016, integrerat med övrig budget- och verksamhetsplanering för år 2017. Beslut kring tjänstekonstruktion och resurser för verksamheten togs av Socialnämnden i december 2016, i anslutning till fastställande av internbudget och handlingsplan 2017 för Socialtjänst Gävle. Därefter har den operativa verksamheten planerats med verksamhetsstart i april. Nova, stödboende för kvinnor, invigdes 21 april. Boendet har, till stor del, varit fullbelagt sedan starten av verksamheten.

2.3 Socialnämnden får i uppdrag att arbeta för att minska ”hederskulturens” negativa inflytande på individ och samhälle

Planerings- och verkställighetsarbete har genomförts för ett utvecklat arbete mot hedersrelaterat våld. Ledningsgruppen för BIG (Brottsförebyggarna i Gävle) har i början av året sökt och beviljats medel från de särskilda utvecklingsmedlen för förebyggande sociala insatser. Ansökan avsåg tillsättande av en extrasamordnare på BIG för att förstärka det främjande och förebyggande arbetet för demokratiska värderingar i syfte att motverka våldsbejakande extremism. Projektet är tvåårigt och startade i maj. Funktionen är inordnad under, BIG, med Socialtjänst Gävle som organisatorisk tillhörighet. På detta sätt nås en bred förankring över förvaltningsgränserna, vid planering och genomförande av förbättringsåtgärder inom verksamhetsområdet.

2.4 Socialnämnden får i uppdrag att utveckla samarbetet med Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden med avseende utveckling av arbetssätt för ökad sysselsättning och minskat försörjningsstöd

Samarbetet med Näringsliv och Arbeta och dess verksamheter fungerar mycket bra och utvecklas löpande, med inriktning att skapa sysselsättning och minska behoven av försörjningsstöd. Samverkan pågår på olika ansvarsnivåer. Visst omtag behövde göras under år 2016 p.g.a. förvaltningens nya organisation och flera nya chefer för berörda ansvars- och verksamhetsområden. Det fortsatta arbetet inom området har intensifierats under år 2017, för den fortsatta utvecklingen av arbets- och samarbetsformer med utgångspunkt från uppdraget från Kommunfullmäktige.

Förvaltningarna genomför även kontinuerligt aktiviteter enligt lokal överenskommelse för DUA (delegationen för unga och nyanlända till arbete) tillsammans med Arbetsförmedlingen, AME (Arbetsmarknadsenheten) och vuxenutbildningen. Detta arbete har fortsatt under året.

3 Utvecklingsområde

Förvaltningens utvecklingsarbete under år 2016 handlade till stor del om implementeringen av ny organisation och medföljande organisering av det sociala arbetet.

Integrerat med implementeringen av den nya organisationen har arbete genomförts inom ett antal viktiga utvecklingsområden, för år 2016 och för hela planeringsperioden, med utgångspunkt från verksamhetsplanen för 2016-2019 och internbudget/handlingsplaner för 2016. Dessa utvecklingsområden är fortfarande aktuella i Socialnämndens aktuella verksamhetsplan för 2018-2021, med delvisa förändringar i påverkande omvärldsfaktorer och övriga förutsättningar.

Bristen på bostäder är en genomgående riskfaktor för att inte uppsatta mål ska uppnås för verksamhet och ekonomi. Dessa risker och problem tenderar att öka eftersom Gävle växer. Inom detta område är ett fortsatt utvecklingsarbete nödvändigt för hela planeringsperioden. Detta är ett kommunövergripande ansvar, som samtidigt påverkar förvaltningens förutsättningar att möta och lösa behoven för sina klientgrupper och individer. Möjligheterna att förkorta externa placeringar och arbeta med stödinsatser på hemmaplan försvåras om inte det finns tillgång till bostäder. Förvaltningens egna bostadssociala arbete är en viktig framgångsfaktor i sammanhanget. Förvaltningens boendeenhet har sedan 2016 ett utökat uppdrag att utreda, bedöma och fatta beslut om allt bistånd i form av boende.

Socialtjänst Gävle och dess boendeenhet har sedan 2016 ansvar för ett akutboende på Södra Kungsvägen 21. Detta är ett delvis kollektivt boende med 43+2 rum utan vård eller behandling, men med stödande insatser för att främja samhällsintegration och att familjer aktivt söker eget boende. Per 171231 är 44 familjer/hushåll, totalt drygt 140 personer varav ca 70 barn, inskrivna på boendet. Inget tyder på att behovet kommer att minska då målgruppen står långt ifrån den öppna bostadsmarknaden. Uppdraget är att erbjuda bostadslösa barnfamiljer tak över huvudet i en akut situation som alternativ till vistelse på hotell eller vandrarhem. Det finns ett behov av en långsiktig planering för Akutboendets målgrupp och frågan är f.n. föremål för diskussion på kommunledningsnivå. Det handlar om bostadssituationen i Gävle och hur den genererar nya målgrupper till socialtjänsten – människor som är bostadslösa inte främst p.g.a. sociala problem utan p.g.a. bostadsbrist. Kort- och långsiktiga lösningar måste tas fram för målgruppen.

Förvaltningens samlade kompetens är en avgörande framgångsfaktor för att uppnå nämndsmål inom alla perspektiv i modellen för balanserad styrning. Personalomsättningen har varit hög under flera år i delar av förvaltningen, främst bland våra utredningsenheter. Arbetsbelastningen är stor, även i detta fall framför allt på utredningsenheterna. Kontinuerliga åtgärder är nödvändiga för att kunna behålla och rekrytera erfarna socialsekreterare inom aktuella arbetsgrupper. På detta sätt kan bättre arbetsförhållanden och arbetsmiljö skapas, med minskad

utsatthet för enskilda medarbetare och arbetsgrupper. Detta behov av kompetensutveckling diskuteras även på nationell nivå. En viktig framgångsfaktor är upprätthållande och fortsatt utveckling av befintlig modell för kompetens- och befogenhetsstrappa för arbetsgrupper inom förvaltningens myndighetsutövning.

Integration och arbetet mot ett uppdelat samhälle är ett fortsatt mycket viktigt utvecklingsområde. Ansvaret är gemensamt för alla organisationer och individer. Socialtjänst Gävle ska bidra i detta arbete, utifrån sitt ansvarsområde. Nyanlända till Gävle, födda i annat land, har svårt att komma in i samhället. Språket är avgörande för att komma in i samhällslivet. Arbete är en förutsättning för att bli självförsörjande. Utanförskap drabbar inte bara nyanlända från andra länder. Även de som är födda i Sverige, men som exempelvis har låg utbildningsnivå har svårare att få arbete/sysselsättning. Dessa medborgare är en stor resurs för de framtida utmaningar som Gävle står inför, bl.a. för att det skall finnas arbetskraft till alla arbeten som ska utföras när stora grupper av människor snart går i pension.

Nuläget innebär att förutsättningarna har försvårats ytterligare, i nuläget och inför kommande planeringsperiod. Den ekonomiska obalansen förutsätter omfattande och kraftfulla åtgärder på både kort och lång sikt. Trycket ökar på att ställa om förvaltningens verksamheter och insatser för att kunna klara fler behov av insatser med förvaltningens egna resurser. Förutsättningarna i fastställda ekonomiska ramar för 2018-2021 ställer sedan krav på ytterligare kostnadsminskningar och medföljande verksamhetsförändringar. Detta förändringsarbete krävs samtidigt som behoven både ökar och blir mer komplexa, vilket indikeras av aktuell statistik för bl.a. aktualiseringar till socialtjänsten.

När det gäller ensamkommande barn har Migrationsverkets ersättningssystem förändrats fr.o.m. halvårsskiftet 2017, innebärande kraftigt minskade ersättningar för verksamheter och insatser. Dessutom minskar antalet barn/ungdomar i målgruppen. Förvaltningen har, från början av år 2017, arbetat med uppföljning och översyn av avdelningen Ensamkommande barn, för anpassning till förändrade förutsättningar rörande den externa finansieringen av verksamheten. Det handlar om kostnadsreduceringar inom befintliga verksamheter, samt översyn/anpassning av verksamheter och insatser utifrån förändrade regelverk och ersättningsnivåer. Socialnämnden antog i april 2017 en övergripande strategi för att anpassa avdelningen för ensamkommande barn, med dess verksamheter, till de nya förutsättningarna fr.o.m. 170701. Denna strategi har utgjort grund för det fortsatta utvecklingsarbetet inom verksamhetsområdet under 2017 och detta arbete fortsätter under år 2018.

4 För verksamheten viktiga nyckeltal

Nyckeltal	2013 Utfall	2014 Utfall	2015 Utfall	2016 Utfall	2017 Utfall	2018 Plan	2019 Plan	2020 Plan
Ant. åarb., t v 24/12	313,7	334,5	366,9	417,6	431,3	436,4	436,4	436,4
Ext. plac., b o u, dygn	11 629	14 372	14 267	12 495	15 698	12 000	12 000	12 000
Öppenvård, b o u, antal	538	548	654	540	507	560	570	580
Ext. plac. vuxna, dygn	11 097	9 724	8 310	9 470	10 323	7 000	7 000	7 000
Öppenvård, vuxna, antal	445	555	419	393	306	410	420	430
Förs.stöd, hushåll/månad	1 564	1 524	1 432	1 435	1 423	1 550	1 550	1 550

Ökningen av antal åarb. fr.o.m. 2015 avser start av nya boenden för ensamkommande barn fr.o.m. sept. 2015.

5 Resultat och investeringar

(mnkr)	Utfall 2017	Utfall 2016	Budget 2017
Verksamhetens intäkter	192,3	219,9	176,3
Personalkostnader	-337,1	-300,0	-339,9
Övriga kostnader	-401,5	-414,3	-325,1
Avskrivningar/nedskrivningar	-2,8	-2,3	-1,9
Internränta	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat före kommunbidrag	-549,2	-496,8	-490,7
Kommunbidrag	490,7	474,3	490,7
Årets resultat	-58,5	-22,5	0,0
Resultatkorrigering enl KF		22,5	
Utfall efter korrigering	-58,5	0,0	0,0
Resultatfond 31/12		0,0	
Investeringar	1,2	2,1	1,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0

Årets resultat uppgick till -58,5 (-22,5) mnkr. Den ekonomiska obalansen har konstaterats från början av året, med utgångspunkt från kostnadsnivå i bokslut 2016 och fastställda budgetramar för år 2017. Årets första helårsprognos till kommunledningen (per 170228) var - 45 mnkr. Denna prognos stod sig, totalt sett, till delår 2 (per 170831) då den försämrades till - 55 mnkr, kopplat till framför allt ökade kostnader för externa placeringar. Förändringen till bokslut 2017 kan till största del härledas till verksamhetsområdet ensamkommande barn, där helårsprognosen i delår 2 var -15,0 mnkr och utfallet blev - 17,8 mnkr.

Större negativa budgetavvikelser finns för externa placeringar av barn och ungdom (- 27,7 mnkr) samt vuxna (- 10,0 mnkr), utbetalning av försörjningsstöd (- 11,7 mnkr), samt Ensamkommande barn (- 17,8 mnkr). Positiva budgetavvikelser finns för externa intäkter avseende förvaltningsövergripande statsbidrag för momsutjämning m.m. (+ 6,8 mnkr), samt övriga kostnader och intäkter (+ 1,9 mnkr).

Bruttokostnaderna för utbetalning av försörjningsstöd och utbetalda medel till AME för insatser/program (Nystartsjobb) överskrider budget totalt med 10,6 mnkr. Kostnaderna har ökat med 2,6 mnkr jämfört med år 2016. Intäkterna för återbetalning av försörjningsstöd och statsbidrag inom området är ca 0,5 mnkr lägre än för år 2016 och underskrider budgeten för 2017 med 1,1 mnkr. Nettoresultatet för försörjningsstödet uppgår således till - 11,7 mnkr.

Kostnaderna för externa placeringar ökade kraftigt fram till tertial 2, framför allt för verksamhetsområdet barn och ungdom och särskilt för åldersgruppen 13-18 år. Detta beror på ett antal faktorer. Utredningsenhet ungdom har under året haft 15 nya placeringar i Hem för vård eller boende (HVB). Det handlar om både tidigare kända ungdomar där problematiken ökat och tidigare ej kända ungdomar. En större del av dessa placeringar har varit tvångsvård på statlig SiS-institution. Några placeringar har avsett ungdomar där det funnits stora vårdbehov p.g.a. psykisk ohälsa. Även Familjehemsenheten har haft ett utökat antal placeringar på institution/HVB. Det har främst handlat om behov av utredningsplatser. Förhoppningen är att dessa placeringar efter utredningsplats ska kunna gå ut i mer öppen vårdform, även om det kan komma att ske genom en period av placering på HVB-hem innan familjehemsvård åter kan bli aktuellt.

När det gäller externa placeringar av vuxna visar redovisningen för året en kostnadsökning med ca 1,5 mnkr, vilket motsvarar ökningen av budget en mellan år 2016 och 2017. Budgetavvikelsen

är således densamma som för föregående år. De kostnadsminskningar som förutsattes i budgeten för året har inte kunnat åstadkommas. Behovs- och problembilden är i stort densamma som för föregående år, innebärande bl.a.:

- ökning av tvångsplaceringar enligt LVM (lag om vård av missbrukare i vissa fall),
- ökat antal ärenden med samsjuklighet,
- brister i samverkan med primärvårdens psykosociala team och omvårdnadsförvaltningens socialpsykiatri, samt
- kostsamma placeringar på LSS-/omvårdnadsboenden, som inte är förvaltningens specifika målgrupp.

I internbudget 2017 för avdelningen Ensamkommande barn kostnadsberäknades alla egna verksamheter för målgruppen, samt bedömt behov av externa tjänsteköp av boendeplatser. Samtidigt beräknades externa intäkter för 2017 från Migrationsverket, med utgångspunkt från ändrade ersättningsregler fr.o.m. juli 2017. Ersättningssystemet har förändrats, med större inslag av schabloner och kraftigt minskade intäkter. Detta innebär att kostnaderna för området inte längre kan finansieras med externa intäkter. Avdelningen och dess verksamheter har haft, och har, uppdrag att arbeta med kostnadsreduceringar och övrig anpassning till förändrade ekonomiska förutsättningar. En betydande del i svårigheterna att anpassa kostnaderna till de förändrade förutsättningarna är att sänkningen av den statliga ersättningen för verksamheten sker i mycket snabbare takt än den faktiska minskningen av antalet ungdomar med behov av insats.

De externa intäkterna för ensamkommande barn år 2017 är en kombination av det gamla och det nya ersättningssystemet. I delår 2, per 170831, bedömdes årsresultatet bli - 15 mnkr, med utgångspunkt från tillgängliga underlag för bedömning av de externa intäkterna, samt bokförda kostnader för året. Resultatet blev knappt 3 mnkr sämre (- 17,8 mnkr) och kan förklaras med både mindre intäkter och högre kostnader än beräknat. Befarat underskott för året har dock varit mellan 20 och 30 mnkr, med utgångspunkt från de bedömningar som gjordes under hösten 2016 i budgetarbetet för år 2017, vilket styrker att genomfört arbete med kostnadsanpassningsåtgärder inom verksamhetsområdet har haft ekonomiskt genomslag.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 1 172 tkr. Detta innebar ett överskridande av tilldelad investeringsram med 192 tkr. I bokförda investeringsutgifter ingår dock 442 tkr som avser förskottering av utgifter för investering i nytt verksamhetssystem Treserva. Dessa utgifter aktiveras i investeringen fr.o.m. mars 2018, då systemet tas i bruk. Socialnämnden har fått utökad investeringsram med 1 500 tkr för detta ändamål år 2018. Exklusive investeringen i Treserva uppgår investeringsutgifterna för år 2017 till 730 tkr. I jämförelse med tilldelad investeringsram på 980 tkr innebär detta ett överskott med 250 tkr. Dessa 250 tkr är nödvändiga som tillskott till ordinarie investeringsram för år 2018 för att klara aktuella reinvesteringsbehov av möbler och lokalutrustning. Förvaltningens verksamhetslokaler är i nuläget kraftigt underdimensionerade utifrån verksamheternas omfattning. Förvaltningen har fått tillgång till utökade lokaler i kvarter Kantorn dit Förvaltningsledningen och delar av staben/administrationen flyttar under våren 2018. På detta sätt frigörs lokalutrymme för personalgrupper inom myndighetsutövande enheter i förvaltningens övriga verksamhetslokaler. Arbetsmiljön kan då förbättras för berörda enheter och verksamheter. Dessa lokalförändringar, med ökning av lokalytan, innebär ökat behov av införskaffande av möbler och lokalutrustning.

Socialnämnden begär, med utgångspunkt från beskrivningen ovan, att:

- förskottade utgifter för verksamhetssystemet Treserva, 442 tkr, överförs till år 2018 och avräknas för ändamålet avsedd investeringsram (1 500 tkr), samt att
- i övrigt ej nyttjade investeringsmedel, 250 tkr, överförs till investeringsbudgeten för år 2018.

6 Framtida intäkts- och kostnadsutveckling

Framtida kostnads- och intäktsutveckling hänger nära samman med den nulägesbild som ges i föreliggande verksamhetsrapport i avsnitten rörande måluppföljning, utvecklingsområden och ekonomiskt resultat. Denna bild stämmer även väl överens med det som framförs i verksamhetsrapport för delår 1 och delår 2 år 2017, samt Socialnämndens synpunkter på preliminära ramar 2018-2021.

Osäkerhet finns kring kostnadsutvecklingen för externa placeringar och försörjningsstöd samt omfattning, kostnader och finansiering av verksamhetsområdet ensamkommande barn. Den negativa kostnadsutvecklingen för externa placeringar har förstärkts under året, framför allt rörande barn och ungdom. Antalet aktualiseringar och antalet utredningar visar en ökande trend. Årskullarna för åldersgruppen 13-18 år kommer att öka under den kommande planeringsperioden, med utgångspunkt från aktuella befolkningsstatistik. Detta kommer sannolikt öka behoven av insatser från Socialtjänsten.

En särskild utmaning finns för verksamhetsområdet ensamkommande barn där ett nytt ersättningssystem från Migrationsverket införts fr.o.m. 2017-07-01, med kraftigt sänkta ersättningar. Detta innebär att kostnaderna för verksamhetsområdet inte längre kan finansieras av externa intäkter. Då förändringen i ersättningssystemet får helårseffekt fr.o.m. år 2018 ökar kraven på kostnadsminskande åtgärder. Dessutom minskar antalet ensamkommande barn; en faktor som också ökar kraven på omställning av berörda verksamheter och medföljande kostnadsminskningar. En förutsättning för att detta omställningsarbete ska lyckas är att ändamålsenliga verksamhetslokaler kan tas fram eller skapas. Anskaffning av lämpliga lokaler kan inte lösas av förvaltningen själv, utan det förutsätter insats av kommunledningen.

Sammanfattningsvis handlar det om hur förvaltningen med dess nya organisation kan arbeta och samarbeta, på kort och lång sikt, för att uppnå målen för verksamhet och ekonomi med samtidiga förändringar i omvärlden och förändringar rörande behoven av sociala insatser. Anpassning till gällande ekonomiska ram bedöms inte kunna ske utan mycket märkbara konsekvenser för utbudet av den verksamhet som riktas till våra brukare.

Socialnämnden har, vid antagandet av internbudget för 2018, beslutat att utredning ska genomföras av extern konsult, för en detaljstudie av delar av förvaltningens kostnadsområden i jämförelse med några utvalda kommuner. Har vi högre kostnader än jämförbara kommuner och i så fall inom vilka områden och varför? Förvaltningen har tagit kontakt med PwC för genomförande av detta uppdrag.

7 Sammanfattning av de viktigaste händelserna

- Start av Nova, stödboende för kvinnor, i april.
- Fortsatt utveckling av öppenvården för vuxna, med samling av alla verksamheter och resurser i gemensamma, förvaltningscentrala, lokaler fr.o.m. början av maj.
- Socialnämnden har i april antagit övergripande strategi för att anpassa avdelningen för ensamkommande barn, med dess verksamheter, till förändrade förutsättningar (Migrationsverkets nya ersättningssystem fr.o.m. 170701 samt minskning av antalet ensamkommande barn). Förvaltningen har arbetat kontinuerligt med genomförandeprocessen.

8 Bilaga 1 Personalstatistik

8.1 Personalstruktur

Personalstruktur

	2017-12-31			2016-12-31		
Årsarbetare	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidare	344,9	86,4	431,3	334,1	83,5	417,6
Visstid	31,4	7,0	38,4	31,2	10,8	42,0
Totalt	376,3	93,4	469,7	365,3	94,3	459,6

	2017-12-31			2016-12-31		
Antal anställda	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Tillsvidare	347	87	434	336	84	420
Visstid	34	8	42	33	11	44
Totalt	381	95	476	369	95	464

Analys

Antalet tillsvidare anställda har ökat med 13,7 årsarbetare i jämförelse med samma tidpunkt förra året. Inför år 2017 utökades personalbudgeten till 440,85 årsarbetare. Utökningen av personalbudgeten var bl.a. förstärkning på Öppenvård vuxna, Utredningsenhet vuxen samt Försörjningsstöd. Samtliga tillsvidaretjänster var vid mätpunkten inte tillsatta.

Flera av de med visstidsanställning är anställda på våra HVB-hem för ensamkommande, Sesam. För att möta en framtida omställning till färre medarbetare pga. färre boende på Sesam, återbesätts vakanser med visstidsanställning. Genom denna hantering minskar risken för en eventuell övertalighet.

För att kunna rekrytera erfarna medarbetare till vakanta visstidsanställningar erbjuder vissa enheter tillsvidareanställningar.

Andelen kvinnor är 80 % och män 20 %.

8.2 Genomsnittlig ålder

Anställningsform	Kön	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	44,3	44,3	45,1
	Män	45,8	45,8	47,5
	Totalt	44,6	44,6	45,6
Visstid	Kvinnor	39,9	38,9	42,7
	Män	44,6	42,2	45,8
	Totalt	40,8	39,7	43,2
Totalt	Kvinnor	43,9	43,8	44,9
	Män	45,7	45,4	47,3
	Totalt	44,3	44,1	45,3

Åldersfördelning - Antal medarbetare per åldersintervall

Anställningsform	Kön	Upp till 29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år eller äldre
Tillsvidare	Kvinnor	48	81	84	93	41
	Män	6	20	29	20	12
	Totalt	54	101	113	113	53
Visstid	Kvinnor	8	11	8	5	2
	Män	0	2	2	2	1
	Totalt	8	13	10	7	3
Totalt	Kvinnor	56	92	92	98	43
	Män	6	22	31	22	13
	Totalt	62	114	123	120	56

Analys

Den genomsnittliga åldern har inte påtagligt förändrats mellan åren. Medelåldern på förvaltningen är lägre än kommunens totala.

Den procentuella fördelningen för våra medarbetare i de olika åldersintervallerna är:

Upp till 29 år: 13% (14%)

30 -39 år: 24% (25%)

40 - 49 år: 26% (26%)

50 - 59 år: 25% (25%)

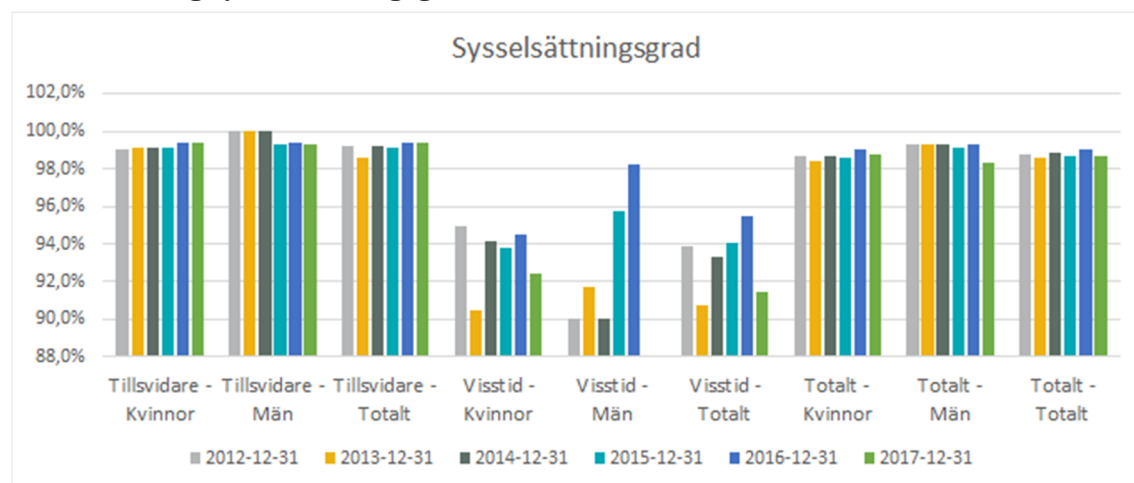
60 år och äldre: 12% (11%)

Siffror inom parentes anger procentuell fördelning för år 2016.

Fram till och med år 2021 kommer 44 medarbetare uppnå en ålder av 65-67 år. Av dessa arbetar 16 med behandlingsarbete, 11 med social handläggning och 2 har en chefsbefattning. De övriga 15 arbetar i huvudsak med administration av olika slag.

8.3 Sysselsättningsgrad

Genomsnittlig sysselsättningsgrad

Analys

Sysselsättningsgraden är hög bland förvaltningens medarbetare. Femton av förvaltningens

medarbetare arbetar deltid. Några av dessa är socionomstudenter som jämte sina studier arbetar deltid hos oss. Även medarbetare som gått i pension finns bland de som arbetar deltid.

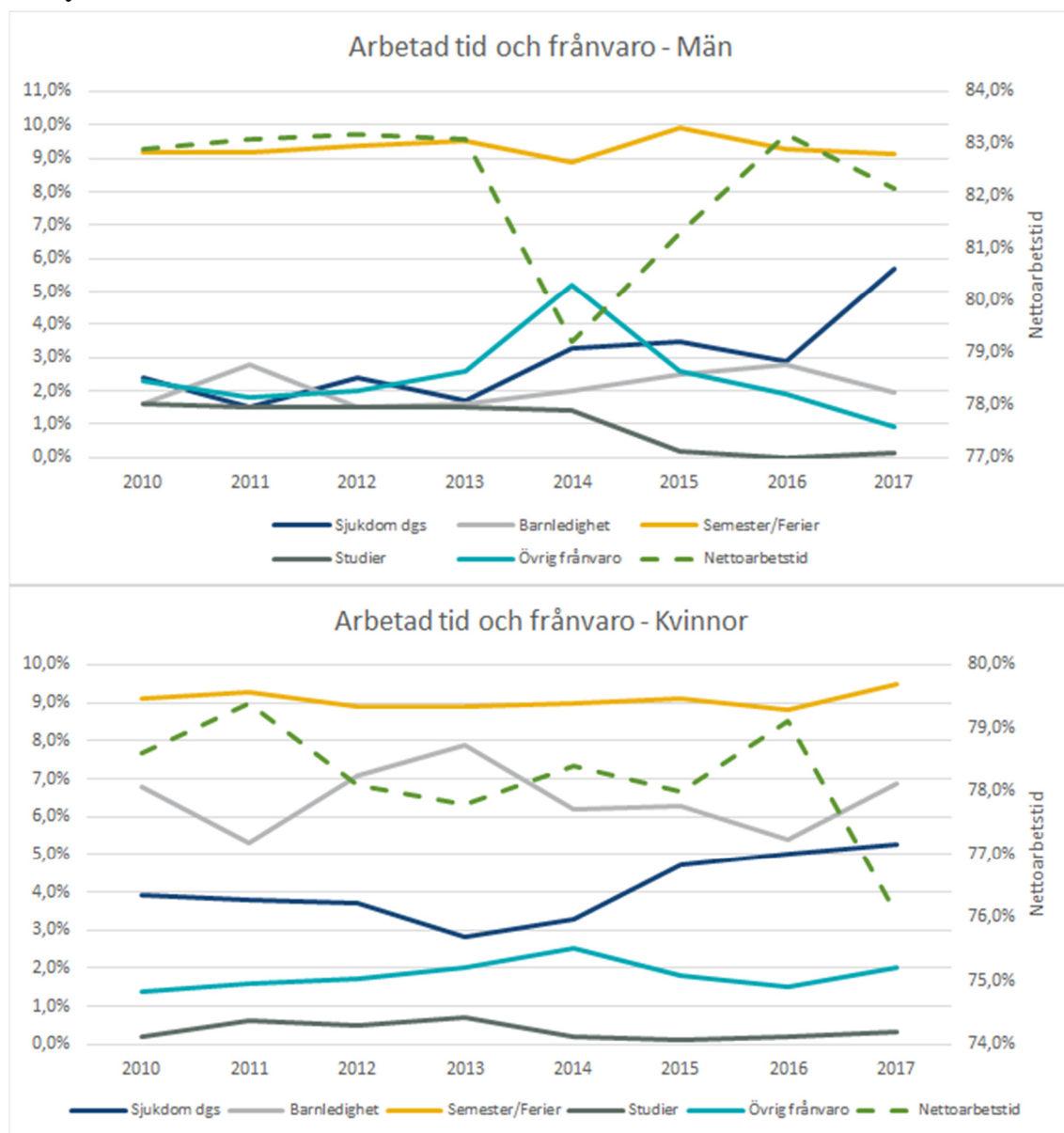
Av de som arbetar deltid är tolv kvinnor och fyra är män.

8.4 Arbetad tid och frånvaro

Arbetad tid och frånvaro		2017-12-31		2016-12-31		2015-12-31	
	Kön	Dagar	Procent	Dagar	Procent	Dagar	Procent
Nettoarbetstid	Kvinnor	106 726	76,1%	100 198	79,1	80 507	78,0
	Män	28 922	82,2%	27 594	83,2	19 792	81,3
	Totalt	135 648	77,3%	127 792	79,9	100 299	78,6
Sjukdom totalt antal dagar	Kvinnor	7 373	5,3%	6 318	5	4 894	4,7
	Män	2 001	5,7%	979	2,9	855	3,5
	Totalt	9 374	5,3%	7 297	4,6	5 749	4,5
Barnledighet	Kvinnor	9 666	6,9%	6 892	5,4	6 500	6,3
	Män	690	2,0%	914	2,8	616	2,5
	Totalt	10 356	5,9%	7 806	4,9	7 116	5,6
Semester/Ferier	Kvinnor	13 294	9,5%	11 186	8,8	9 402	9,1
	Män	3 210	9,1%	3 079	9,3	2 398	9,9
	Totalt	16 504	9,4%	14 265	8,9	11 800	9,2
Studier	Kvinnor	438	0,3%	247	0,2	148	0,1
	Män	48	0,1%	13	0	44	0,2
	Totalt	486	0,3%	260	0,2	192	0,2
Övrig frånvaro	Kvinnor	2 833	2,0%	1 930	1,5	1 828	1,8
	Män	332	0,9%	648	1,9	626	2,6
	Totalt	3 165	1,8%	2 578	1,6	2 454	1,9

Nettoarbetstiden har totalt minskat med 2,6 %. För kvinnor är minskningen 3 % och 1 % för män. Minskningen för kvinnor beror på att frånvaron ökat, främst barnledighet. Männens minskning av nettoarbetstiden beror till största del av ökad sjukfrånvaro och barnledighet.

Analys

8.5 Övertid

	Kön	2017-12-31			2016-12-31		
		Antal timmar	Utbetald ersättning	Beräknad kostnad för övertid i tid	Antal timmar	Utbetald ersättning	Beräknad kostnad för övertid i tid
Fyllnadstid	Kvinnor	1 479	208 914	86 772	1 468	252 199	77 018
	Män	261	14 779	35 935	326	31 902	33 561
	Totalt	1 740	223 693	122 707	1 794	284 101	110 579
Enkel övertid	Kvinnor	2 126	666 566	169 701	2 202	650 270	159 276
	Män	217	48 992	19 046	191	34 309	22 974
	Totalt	2 343	715 558	188 747	2 393	684 579	182 250
Kvalificerad övertid	Kvinnor	3 427	1 340 232	380 682	4 684	1 870 669	313 714
	Män	797	238 554	87 699	1 230	432 762	68 891
	Totalt	4 224	1 578 786	468 381	5 914	2 303 431	382 605

Analys

Över/fyllnadstiden under mätperioden har minskat. Minskningen gäller för både kvinnor och män och avser fyllnadstid, enkel - och kvalificerad övertid. Den genomsnittliga övertiden under mätperioden är 17,5 timmar/anställd eller 1,5 timmar/anställd och månad. (2016: 21,8 timmar/anställd eller 1,8 timmar/anställd och månad).

Orsaken till den kraftigt minskade över/fyllnadstiden beror på att förvaltningen under våren 2016 hade ett ovanligt högt uttag av över/fyllnadstid. Det på grund av att medarbetare inom förvaltningen hjälpt till vid handläggningen av ensamkommande barn och vid uppstart av det tillfälliga ankomstboendet.

Enheter med ett högre övertidsuttag är våra HVB-hem för ensamkommande barn samt stödboendet EKB-Via. På dessa enheter har ordinarie medarbetare täckt upp vid frånvaro när vikarier inte kunnat rekryteras. Även utredningsenheterna Barn-och familj/Ungdom har ett högre övertidsuttag. Orsaken beror på hög arbetsbelastning.

Övertiden följs kontinuerligt upp vid chefs- och verksamhetsuppföljningar.

8.6 Rekrytering och personalförsörjning

Nyttillsättning	Kön	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	48	88	58
	Män	15	22	17
	Totalt	63	110	75
Visstid	Kvinnor	40	54	47
	Män	14	19	9
	Totalt	54	73	56
Totalt	Kvinnor	88	142	105
	Män	29	41	26
	Totalt	117	183	131
Avgångar				
Avgångar	Kön	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31
Tillsvidare	Kvinnor	48	59	42
	Män	18	15	11
	Totalt	66	74	53
Visstid	Kvinnor	30	28	19
	Män	12	7	5
	Totalt	42	35	24
Totalt	Kvinnor	78	87	61
	Män	30	22	16
	Totalt	108	109	77
- varav pension	Totalt	9	11	7
- varav ÖK-SAP	Totalt	0	0	0

Analys

Antalet rekryteringar har minskat jämfört med år 2016.

Genom Socialstyrelsens statsbidrag avseende bemanning, har förvaltningen haft möjlighet att anställa en HR-konsult med inriktning rekrytering. HR-konsulten har bistått chefer med hela eller delar av rekryteringsprocessen. Detta tryggar en kompetensbaserad och kvalitativ rekrytering.

Under 2017 har 86 % av annonserade tjänster blivit tillsatta (69 %, 2016). Tid från annonsering till anställning har varit 54 dagar (82 dagar, 2016).

Fördelning av rekryteringar per avdelning, 2017:

Utredningsavdelningen 45%

Resursavdelningen 24%

Stöd- och förebyggandeavdelningen 10%

Avdelningen för ensamkommande barn 21%

Fortfarande råder det stor brist på erfarna socionomer och det har vid några tillfällen inneburit att vid rekrytering inte funnits kandidater som uppfyller kravprofilen. När så sker annonseras tjänsten om. Svårigheten att rekrytera har inneburit att totalt fyra konsulter anlitas på Familjehemsenheten och Utredningsenhet ungdom.

Totalt har 1 636 kandidater sökt lediga arbeten inom Socialtjänst Gävle.